

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 21 kwietnia 2016 r.

Poz. 1887

UCHWAŁA NR XXVI/256/2016 RADY MIEJSKIEJ TOMASZOWA MAZOWIECKIEGO

z dnia 31 marca 2016 r.

w sprawie ustalenia przepisów porządkowych dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej organizowanej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1515) oraz art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 915) Rada Miejska Tomaszowa Mazowieckiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się przepisy porządkowe dla pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej organizowanej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki, zgodnie z załącznikiem do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr 148/95 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 22 listopada 1995 r. w sprawie ustalenia przepisów porządkowych przy przewozie osób i bagażu ręcznego autobusami komunikacji miejskiej w Tomaszowie Mazowieckim.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tomaszowa Mazowieckiego.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego i wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2016 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Tomaszowa Mazowieckiego
Krzysztof Kuchta

Załącznik

do uchwały nr XXVI/256/2016
Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego
z dnia 31 marca 2016 r.

PRZEPISY PORZĄDKOWE KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM**Postanowienia ogólne**

§ 1. 1. Przepisy porządkowe obowiązują pasażerów korzystających z przejazdów środkami komunikacji miejskiej organizowanej przez Gminę Miasto Tomaszów Mazowiecki na terenie Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki i gmin sąsiadujących, które powierzyły Miastu Tomaszów Mazowiecki organizację publicznego transportu zbiorowego w ramach podpisanych porozumień międzygminnych.

2. Przepisy porządkowe określają podstawowe prawa i obowiązki pasażerów korzystających z usług komunikacji miejskiej w Tomaszowie Mazowieckim, a także prawa i obowiązki przewoźnika i osób reprezentujących jego prawa, w szczególności kontrolerów biletowych.

3. Informacja o podmiocie upoważnionym do kontroli winna być podana do publicznej wiadomości, w szczególności poprzez wyeksponowanie w pojazdach.

Przewóz osób

§ 2. 1. Wsiadanie do autobusów i wysiadanie z nich dozwolone jest tylko na odpowiednio oznakowanych przystankach, po zatrzymaniu się pojazdu przy zachowaniu maksymalnej ostrożności.

2. Pasażer zajmujący miejsce stojące w celu zapewnienia bezpieczeństwa podróży powinien trzymać się uchwytów lub poręczy.

3. Pasażer zamierzający wysiąść na przystanku oznaczonym symbolem „na żądanie” winien odpowiednio wcześniej zgłosić ten zamiar kierowcy poprzez uruchomienie elektrycznego przycisku lub bezpośrednio zwrócić się do kierowcy, jeżeli znajduje się w jego sąsiedztwie.

4. Pasażer, który oczekuje autobusu na przystanku oznaczonym symbolem „na żądanie” zatrzymuje autobus sygnalizując kierowcy swój zamiar podniesieniem ręki, z takim wyprzedzeniem, aby kierowca mógł łagodnie i bezpiecznie zatrzymać autobus na przystanku.

5. Osoby z widoczną niepełnosprawnością ruchową lub osoby niewidome i niedowidzące poruszające się z białą laską lub psem asystującym zamierzające wsiąść na przystanku „na żądanie” powinny oczekiwać w widocznym dla obsługi pojazdu miejscu umożliwiającym bezpieczne zatrzymanie pojazdu na przystanku. Obsługa pojazdu ma obowiązek zatrzymać pojazd na tym przystanku nawet w przypadku braku sygnalizacji takiej potrzeby ze strony osoby niepełnosprawnej.

6. Pasażerowie winni zajmować w autobusie miejsca w taki sposób, aby nie utrudniać kierującemu pojazdem pola widzenia oraz obowiązani są zachować się w taki sposób, aby nie zakłócać spokoju innym współpasażerom oraz nie utrudniać kierującemu prowadzenia pojazdem.

7. Pasażer zajmujący miejsce wyznaczone w pojeździe dla kobiet ciężarnych i osób z dzieckiem na rękę oraz dla inwalidów powinien je zwolnić w razie zgłoszenia chęci zajęcia tego miejsca przez osoby, dla których jest ono przeznaczone. W pojazdach niskopodłogowych, wyposażonych w stanowisko dla podróżnych niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich, pasażer powinien umożliwić takim osobom ustawienie wózka w wyznaczonym miejscu. Kierujący pojazdem zobowiązany jest - w razie potrzeby - do udzielenia pomocy osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich w dostaniu się do pojazdu oraz zajęciu miejsca.

8. Pasażer, który nie posiada ważnego biletu lub dokumentu uprawniającego do bezpłatnych przejazdów, w pierwszej kolejności po wejściu do pojazdu autobusu obowiązany jest skasować/aktywować bilet o odpowiednim nominale na określoną trasę, zgodnie z obowiązującym cennikiem opłat oraz upewnić się, że kasownik potwierdził fakt skasowania.

9. Każdy pasażer obowiązany jest posiadać ważny bilet przez cały czas jazdy, okazywać go lub wręczyć na żądanie osoby uprawnionej do kontroli biletów.

10. Niezależnie od osób kontrolujących ważność biletów na trasie, osobą upoważnioną do kontroli biletów jest w każdym czasie i miejscu kierowca pojazdu.

11. Pasażer korzystający z bezpłatnego przejazdu lub z biletu ulgowego jest obowiązany posiadać przy sobie i okazywać na każde żądanie kontrolujących dokument uprawniający go do bezpłatnego przejazdu lub ulgi. Brak takiego dokumentu upoważnia osoby kontrolujące do żądania opłaty dodatkowej jak za przejazd bez ważnego biletu, ze wszystkimi sankcjami wynikającymi z tego faktu.

12. Pasażerowi nie wolno odstępować skasowanego biletu jednorazowego innej osobie, jak również korzystać z biletu otrzymanego od osoby wysiadającej.

13. Pasażer ma prawo:

- 1) do wyczerpujących informacji o kursowaniu pojazdów oraz o warunkach przewozów osób, zwierząt i rzeczy;
- 2) oczekiwać od przewoźnika dostosowywania pojazdu do swoich potrzeb, a w szczególności do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i matek z dziećmi;
- 3) do godziwych i bezpiecznych warunków podróżowania zgodnie z rozkładem jazdy;
- 4) do uzyskiwania odpowiedzi na wszystkie zadane pytania i u uwagi;
- 5) do kulturalnej, z poszanowaniem godności osobistej, obsługi przez przewoźnika i osoby kontrolujące.

14. Pasażer jest zobowiązany do:

- 1) stosowania się do komunikatów i znaków informacyjnych znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz pojazdu oraz do wskazówek i poleceń kierującego pojazdem;
- 2) oddania znalezionej rzeczy w pojeździe kierującemu pojazdem. Informacji o rzeczach znalezionych udziela dyspozytor Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o. pod numerem telefonu 44/7237458.

15. Zabrania się:

- 1) utrudniania kierującemu pojazdem jego prowadzenia, np. poprzez zajmowanie miejsca w pobliżu kierującego pojazdem, ograniczającym jego pole widzenia;
- 2) rozmowy z kierującym pojazdem;
- 3) nieuzasadnionego sygnalizowania odjazdu lub zatrzymania się;
- 4) otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy;
- 5) przebywania w pojeździe osobom, które poprzez swój wygląd lub zachowanie są uciążliwe dla podróżnych, w szczególności:
  - a) osobom zachowującym się agresywnie,
  - b) osobom brudnym, niechlujnym wyglądem lub odrażającym zapachem,
  - c) osobom żebrzącym,
  - d) osobom w inny sposób uciążliwych dla pozostałych pasażerów;
- 6) spożywania wszelkich napojów alkoholowych, palenia tytoniu, wyrobów tytoniowych, używania tzw. e-papierosów, zażywania substancji odurzających;
- 7) spożywania napojów i artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu;
- 8) śmiecenia w pojeździe i na przystankach;
- 9) wyrzucania przez okno lub drzwi pojazdu jakichkolwiek przedmiotów;
- 10) wychylania się przez okno, jazdy na stopniach lub opierania się o drzwi podczas jazdy.

16. Pasażer, który zachowuje się w sposób niezgodny z postanowieniami ust. 15 może zostać upomniany przez kierującego pojazdem lub kontrolera biletów, a po bezskutecznym upomnieniu może zostać usunięty z pojazdu siłą, przez upoważnione organy porządkowe, z możliwością skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

17. W sytuacji określonej w ust. 16 pasażerowi nie przysługuje prawo do zwrotu kosztów zakupionego biletu.

Przewóz bagażu podręcznego i zwierząt i rowerów

§ 3. 1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach zwierzęta, bagaż podręczny, rower, z zastrzeżeniem ust. 3, ust. 4, ust. 8, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia ich w pojeździe, aby nie utrudniały przejścia i nie narażały na zanieczyszczenie odzieży innych pasażerów, nie ograniczały widoczności kierującemu pojazdem oraz nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu.

2. Pasażer na żądanie współpasażerów, kierującego pojazdem lub kontrolera biletowego powinien zdjąć z pleców plecak, torbę lub inny podręczny bagaż o znacznych gabarytach i przewozić go w sposób nieutrudniający podróży innym. Nie dotyczy to dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej i gimnazjum.

3. Zabrania się pasażerom przewożenia w szczególności:

- 1) przedmiotów łatwopalnych, cuchnących, radioaktywnych, żrących, wybuchowych oraz innych materiałów niebezpiecznych (w tym butli gazowych);
- 2) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym podróżnym przez uszkodzenie lub zabrudzenie ciała lub odzieży np.: niezabezpieczonych ostrych przedmiotów, otwartych pojemników z płynami;
- 3) broni palnej lub gazowej, z wyjątkiem uprawnionych do tego funkcjonariuszy w czasie pełnienia służby.

4. W pojeździe można przewozić psy pod warunkiem, że posiadają kagańce i trzymane są na smyczy. Inne zwierzęta muszą być umieszczone w koszach, klatkach itp., w sposób zabezpieczający przed wyrządzeniem szkody.

5. Pasażer na żądanie innych pasażerów, kierowcy lub kontrolera biletów jest zobowiązany opuścić autobus wraz z przewożonym zwierzęciem, jeżeli zachowuje się ono w sposób stwarzający zagrożenie lub jest uciążliwe z powodu zapachu, hałasu, zanieczyszczenia, itp.

6. Podróżny winien posiadać przy sobie i okazać na żądanie kierowcy lub kontrolerów aktualne, wymagane stosownymi przepisami prawa, świadectwa szczepienia przewożonego zwierzęcia.

7. Zabronione jest przewożenie bagażu i zwierząt na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

8. Dopuszcza się przewóz roweru - w zależności od stopnia napełnienia autobusu, jeżeli istnieje możliwość takiego jego umieszczenia w autobusie, by nie utrudniał przejścia i nie powodował zagrożenia dla innych pasażerów.

9. Pasażer zobowiązany jest do zapewnienia nadzoru nad przewożonym bagażem (w tym również rowem) lub zwierzęciem oraz do podjęcia wszelkich czynności niezbędnych dla zapobieżenia możliwości powstania szkód spowodowanych przez przewożone przedmioty lub zwierzęta.

Kontrola biletów

§ 4. 1. Kontroli biletów dokonuje kierujący pojazdem lub osoby upoważnione imiennie przez Prezesa Zarządu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o., legitymujące się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu.

2. Pasażer odbywający podróż pojazdem obowiązany jest do okazywania w czasie kontroli ważnego biletu. W razie korzystania z przejazdu bezpłatnego lub ulgowego pasażer winien posiadać wymagany odpowiedni ważny dokument uprawniający go do takiego przejazdu.

3. W razie stwierdzenia, w czasie jazdy lub przy wysiadaniu z pojazdu, braku odpowiedniego dokumentu przewozu lub braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, kontroler pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty.

4. Podstawę do nałożenia należności wymienionych w ust. 3 stanowią w szczególności:

- 1) przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu;
- 2) przewóz bagażu i zwierząt z naruszeniem przepisów o ich przewozie;
- 3) przejazd z biletem zniszczonym – uniemożliwiającym jego identyfikację;
- 4) przejazd z biletem okresowym imiennym wystawionym na inną osobę lub bez wpisanych danych osobowych;
- 5) skasowanie/zarejestrowanie biletu przez pasażera po ogłoszeniu kontroli biletowej;
- 6) legitymowanie się nieskasowanym biletem papierowym lub niezarejestrowanym przy wejściu do pojazdu biletem zakupionym za pomocą telefonu komórkowego;
- 7) korzystanie w czasie przejazdu w określonej strefie taryfowej z biletu przeznaczonego do jazdy w innej strefie;
- 8) spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy pojazdu operatora.

5. W przypadku odmowy uiszczenia należności wymienionych w ust. 3, kontroler ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera.

6. W przypadku nie okazania dokumentu tożsamości i niezapłacenia należności, kontroler biletowy ma prawo ująć podróżnego i niezwłocznie oddać go w ręce Policji lub innych organów porządkowych, które mają zgodnie z przepisami prawo zatrzymania podróżnego i podjęcia czynności zmierzających do ustalenia jego tożsamości.

7. Dokument przewozu lub inny dokument potwierdzający uprawnienie do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego, co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest podrobiony lub przerobiony, kontroler zatrzymuje za pokwitowaniem. Dokument zostanie przekazany prokuratorowi lub Policji, z powiadomieniem wystawcy dokumentu.

8. Wezwanie do zapłaty wystawione na imię i nazwisko pasażera lub pokwitowanie wniesienia gotówką opłaty dodatkowej stanowi dowód przejazdu pasażera bez ważnego dokumentu przewozu i uprawnia pasażera do kontynuowania jazdy tym samym pojazdem.

9. Wysokość i zasady nakładania opłat dodatkowych określa aktualnie obowiązująca Uchwała Rady Miasta Tomaszowa Mazowieckiego w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób oraz zabieranych ze sobą do środka transportowego zwierząt i rzeczy oraz wysokości opłaty manipulacyjnej.

10. W razie spowodowania zatrzymania lub zmiany trasy pojazdu bez uzasadnionej przyczyny, sprawca obowiązany jest do uiszczenia opłaty dodatkowej przewidzianej w taryfie.

11. Uiszczenie opłaty dodatkowej, o której mowa w ust. 10, nie zwalnia sprawcy zatrzymania lub zmiany trasy pojazdu od odpowiedzialności za pokrycie rzeczywistej szkody w wysokości przewyższającej nałożoną opłatę.

Odpowiedzialność za szkody

§ 5. 1. Pasażer ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u przewoźnika, o ile powstały one na skutek winy pasażera.

2. Przewoźnik ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe u pasażera, o ile wynikają one z niedotrzymania przez przewoźnika warunków umowy przewozu.

3. Przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe u pasażera na skutek:

- 1) niezależnych od przewoźnika przerw w ruchu lub zmian kierunku jazdy pojazdu i związanych z tym zmian rozkładu jazdy;
- 2) działań nieumyślnych przewoźnika;
- 3) działań niebędących wynikiem rażącego niedbalstwa przewoźnika;
- 4) nieprzestrzegania przez pasażera przepisów porządkowych i innych aktów prawnych dotyczących transportu i komunikacji.

Postanowienia końcowe

§ 6. 1. Reklamacje oraz skargi i uwagi pasażerów dotyczące pracy kontrolerów przyjmuje i rozpatruje Prezes Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.

2. W sprawach nieuregulowanych w regulaminie zastosowanie mają odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz ustawy Prawo przewozowe.